

† Danilo Fajgelj

slovenski skladatelj.

K obletnici njegove smrti. — Spisal Janko Leban.

I.

Ko je bil umrl moj tovariš in prijatelj, Hrabroslav Volarič, sem ga opisal kot skladatelja v „Dom in Svetu“. Tisti življenjepis je Danilu Fajglju tako ugajal, da me je naprosil, naj tudi njega še za živa opišem v istem listu. V tem oziru sva si potem dopisovala z blagopokojnim urednikom dr. Fr. Lampetom, ki je pa zastopal mnenje, da tičejo taki opisi v prvi vrsti že mrtvim našim umetnikom. Spričo tega se moja namera in Fajgljeva želja ni izvršila. Sedaj pa, ko je velezaslužni tovariš in skladatelj, Danilo Fajgelj, na veke zatisnil oči, čutim se že iz pietete do njega dolžnega, da mu s temi vrsticami postavim skromen spomenik v „Dom in Svetu“, s čimer obenem ustrezam premnogim častilcem pokojnikovim.

Danilo Fajgelj (ali pravzaprav Feigel, kakor se je tudi sam pisal v prejšnjih časih) se je rodil 19. novembra l. 1840. v Idriji na Kranjskem. Oče mu je bil Andrej, davčni sluga, mati Magdalena, roj. Kos von Quessen. Ko je stopil v šologodna leta, so ga starši poslali v domačo šolo, ki je bila seveda nemška, saj so sploh tedaj tudi Idrijo imenovali le „nemško“ Idrijo. Četrty razred „glavne šole“ je Fajgelj dovršil z odliko. Najbrže je pohajal tudi kako „nedeljsko šolo“. Kmalu potem je bila v Idriji ustanovljena učiteljska pripravnica, ki je imela dveletna tečaja. Takrat je šola spadala še pod cerkveno oblast, zaradi česar se ni čuditi, da je bilo takrat še orglanje eden glavnih in obveznih predmetov na pripravnici. Za glasbo jako nadarjeni

Fajgelj se je že v 12. letu svoje dobe učil pri odličnem idrijskem goslarju Fr. Šinkovcu raznih godal. Ko je pa vstopil Fajgelj na idrijsko učiteljsko, je dobil tam v Antonu Krašnarju izbornega učitelja - organista. Krašnar se je jako vnemal za svoje nadarjene gonce, ki so se še posebej hodili učiti k njegovi sestri,

ki je bila glasbeno jako izobrazena dama. Danilo Fajgelj je bil ljubljenec Krašnarjev, ki je mlademu učencu prorokoval veliko bodočnost. In res se je bil Danilo Fajgelj pod spretnim vodstvom Krašnarjevim tako izuril v orglanju, da je orglal že po enoletnem učenju na velike orgle mestne župne cerkve. V drugem letu svojega učenja je pa že mogel v cerkvi nadomestovati svojega mojstra. Krašnar je bil res izboren organist, ki še danes živi v tradiciji idrijskega ljudstva. Fajgelj je ostal do smrti častitelj tega svojega učitelja, vedno vpoštevajoč njegove nauke.

Ko je Fajgelj dovršil učiteljsko, ga je Krašnar poslal s priporočilnim pismom v Sv. Križ pri Trstu, kjer je bila razpisana učiteljska služba. Svetokrižki župnik se je bil

namreč priporočil Krašnarju, naj mu pošlje kakega učitelja, ki bi bil obenem tudi dober organist. Ko je Fajgelj pred župnikom zaorglal, je bil mož tako zadivljen v njegovo orglanje, da mu je svetoval, naj kar pri njem ostane v Sv. Križu, čakajoč dekreta od tržaškega magistrata, češ, da mu ga sam priskrbi tekem enega tedna.

Toda Fajgelj ni ostal! Od doma se ni bil niti poslovil in kar nič ga ni mikalo na Primorsko. Zato



DANILO FAJGELJ
skladatelj